

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoE/45/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115230270
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4115230270.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci v prospech oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpený: JUDr. Veronika Kubriková, PhD., advokátka so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, proti povinnému: O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. O. XX, Z., pre vymoženie sumy 377,23 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 14Er/1141/2015-25 zo dňa 18. novembra 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Nitra ako súd prvého stupňa zamietol žiadosť JUDr. Erika Tótha, súdneho exekútora so sídlom exekútorského úradu Piaristická 2, Nitra, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 1374/15. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 45 ods. 1 - 3 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“), § 25 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 3 ods. 1, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 4 písm. r), 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), čl. 2 písm. a), čl. 3 ods. 1, čl. 6 Smernice Rady EÚ č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnený podaním doručeným súdному exekútorovi dňa 31.03.2015 žiadal súdneho exekútora o vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok sp. zn. IX-C/0112/0157 dňa 10.09.2013 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a.s.. Súdny exekútor súdu prvého stupňa spolu s návrhom na vykonanie exekúcie doručila aj predmetný rozhodcovský rozsudok, zmluvu o úvere zo dňa 06.08.2009 spolu s obchodnými podmienkami pre úver. Oprávnený tiež predložil na výzvu súdu Všeobecné obchodné podmienky, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Súd uvedené listiny preskúmal, pričom pri tomto preskúmaní dospel k zisteniu, že tento exekučný titul sa vzťahuje na spotrebiteľský právny vzťah. Z obsahu zmluvy vyplývalo, že išlo o spotrebiteľský úver, lebo veriteľ - oprávnený je podnikateľom v danom predmete (podľa výpisu z obchodného registra) a považuje sa teda za dodávateľa a dlžník - povinný je jednoznačne spotrebiteľom. Ďalej súd zistil, a to zo zmluvných dojednaní Zmluvy, že v týchto bola obsiahnutá neprijateľná podmienka - rozhodcovská doložka. Jej znenie bolo upravené aj v čl. 10 bod 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok. Súd prvého stupňa považoval rozhodcovskú doložku uvedenú v obchodných podmienkach pre úver, ktoré tvoria súčasť Zmluvy o úvere za neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Táto doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tým že znemožňovala spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponechávala ho

výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mal len možnosť zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým úverovým podmienkam, a teda aj tomu, že prípadný spor sa bude riešiť v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka bola neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a nútila spotrebiteľa sa podrobiť výlučne rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, prípadne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia tým, že skúmal aj iné listiny ako pripúšťa výslovné znenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Mal za to, že súd prvého stupňa bol oprávnený skúmať a vykonať ako dôkazy výlučne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Zdôraznil, že prekročením zákonných limitov pre skúmanie exekučného titulu § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a prekážky rozsúdenej veci a skúmaním rozhodcovskej doložky, súd prvého stupňa dospel k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej. Exekučný súd bol oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach, pričom o platnosti rozhodcovskej doložky rozhodoval rozhodcovský súd, a preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby bola opätovne posúdená. Namietal ďalej, že súd svojim konaním nerešpektoval ust. § 35, § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. a na podporu svojich tvrdení poukázal na nálezy Ústavného súdu II. ÚS 499/2012 a PL. ÚS 21/08. Zdôraznil, že v zmysle ustanovenia čl. II. bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok, Poštová banka, a. s. postupovala v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku, pričom klient rozhodcovskú doložku neodmietol. Tiež uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ust. § 53 ods. 4 OZ, porušil § 153 ods. 1 OSP a nijako sa nevysporiadal s odlišným právnym názorom, ktorý majú iné súdy toho istého stupňa alebo samotný exekučný súd. Taktiež vyjadril nesúhlas s tým, že súd prvého stupňa konštruoval nový skutkový stav bez účasti oprávneného a odňal mu možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a skutkovému stavu. OSP ani Exekučný poriadok, ani zákon o rozhodcovskom konaní neposkytujú žiadnu oporu pre záver, že by exekučný súd mohol vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku rozhodovať ako súd konajúci vo veci samej a teda, napríklad, vykonať vo veci samej dokazovanie alebo, napríklad, rozsudok zrušiť či zmeniť jeho výrok. Oprávnený namietal tiež aplikáciu sekundárneho práva Európskej únie v horizontálnych vzťahoch a judikatúry Európskeho súdneho dvora súdom prvého stupňa. Za porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní označil skutočnosť, keď exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenia vydávajú aj zamietajú. Záverom uviedol, že súdy svojim konaním neprímerane zvyhodňujú povinného v exekučnom konaní, a to len na základe postavenia spotrebiteľa. V tomto smere argumentoval dôvodmi uvedenými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 23/2013. Uzavrel, že exekučný súd mu svojim postupom znemožnil uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku.

Povinný ani súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadrili.

Napadnuté uznesenie vydal vyšší súdny úradník. Zákonný sudca sa vyjadril, že nemieni odvolaniu oprávneného vyhovieť.

Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd /§ 10 ods. 1 OSP/ preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetné exekučné konanie začalo dňa 31.03.2015, kedy bol súdnemu exekútorovi JUDr. Erikovi Tóthovi doručený návrh na vykonanie exekúcie na

základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., sp. zn. IX-C/0112/0157 dňa 10.09.2013. Súdu prvého stupňa bola dňa 12.10.2015 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, zmluva o úvere č. 1049822009 zo dňa 06.08.2009 s obchodnými podmienkami pre úver a plnomocenstvo. Na výzvu súdu prvého stupňa predložil oprávnený Všeobecné obchodné podmienky. Následne súd prvého stupňa obsadený vyšším súdnym úradníkom vydal napadnuté uznesenie.

Podľa § 243d ods. 1 Exekučného poriadku, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

- a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,
- b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo
- c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 citovaného zákona v znení účinnom do 31.12.2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov [§ 5 písm. i)] budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona.

Podľa § 93b ods. 2 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, návrh rozhodcovskej zmluvy podľa odseku 1 sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné predložiť svojim klientom najneskôr pri uzatváraní obchodu, na ktorý sa nevzťahuje už uzavretá rozhodcovská zmluva. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov.

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil, preto sa odvolací súd v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a v odôvodnení rozhodnutia sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 OSP.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že v zmysle ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, exekučný súd je oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok tak, ako keby právoplatný nebol a dáva mu právo posudzovať ho z hľadísk uvedených v ustanovení § 45 citovaného zákona. Exekučný súd je teda oprávnený a zároveň aj povinný posudzovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Preto, ak súd prvého stupňa posudzuje rozhodcovský rozsudok v tomto zmysle, nekoná nad rozsah zákona a pre toto posudzovanie potrebuje predloženie dokladov, na základe ktorých bol vyhotovený rozhodcovský rozsudok, ktorými v danom prípade je úverová zmluva.

Podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, ak bolo zistené, že povinní boli zaviazaní k plneniu, ktoré je právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, exekučný súd konanie zastaví a podľa Exekučného poriadku, ak zistí rozpor exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne a až následne konanie zastaví. Uvedené posudzuje exekučný súd ako predbežnú otázku predtým, ako vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

V danej právnej veci ide o spotrebiteľský vzťah, pretože účastníci bez pochyb vystupujú v postavení spotrebiteľa a dodávateľa. Súd je oprávnený aj bez návrhu v exekučnom konaní skúmať rozpor rozhodcovskej doložky s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, ako aj musí preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 Smernice rady 93/13/EHS. Článok 6 ods. 1 tejto smernice má kogentnú povahu.

Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území a smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 3 ods. 1, 2 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná, čo platí aj pre daný prípad. Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd i bez návrhu skúma aj to, či zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Teda exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej doložky (zmluvy) (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 122/2011). Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (v spotrebiteľskej veci) súd prvého stupňa v exekučnom konaní nepreskúmaval vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v

rozpore so zákonom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012). Odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 372/2011-18 zo dňa 13.09.2011 súvisiace s problematikou neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že: "všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať". Ústavný súd SR v citovanom rozhodnutí poukázal aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. januára 1997 vydanom pod sp. zn. 3 Cdo/164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že "súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej". V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci C - 40/80, Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira zo dňa 6. októbra 2009. Z výroku uvedeného rozsudku vyplýva, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď potom, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Taktiež § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní umožňuje súdu i bez návrhu exekúciu zastaviť.

S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd nesúhlasí s námietkou oprávneného, že súd prvého stupňa preskúmal vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku. Uvedený postup súdu prvého stupňa nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k "zrušeniu" alebo k "zmene" tohto rozhodnutia; súd prvého stupňa si taktiež neosvojoval ani postavenie odvolacieho súdu. Skúmal iba, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, medziiným, či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor; pri riešení tejto otázky nebol súd prvého stupňa viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd (R 46/2012). Súd prvého stupňa bol oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky (viď IV. ÚS 78/2011 a tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 105/2011, ktoré bolo uznesením občianskoprávneho kolégia z 29. novembra 2012 navrhnuté na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

Okrem iného odvolací súd uvádza aj to, že týmto postupom bolo spotrebiteľovi odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská doložka mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom.

Podľa názoru odvolacieho súdu dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým i absolútne neplatnou, keďže celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne spotrebiteľ nemal reálnu možnosť ju ovplyvniť, resp. toto dojednanie vylúčiť. Predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne (zmluvne) dojednaná, ale bola súčasťou zmluvných podmienok formulárovej zmluvy, resp. všeobecných obchodných podmienok. Sú preto namieste obavy, že povinný si z takéhoto fakticky nerovnovážneho vzťahu ďalší postup vo veci, akým je rozhodcovský proces, nedokázal náležite uvedomiť, pričom navyše ani nemal iný výber vzhľadom na splnenie rozhodcovskej doložky s ostatnými štandardnými podmienkami, zmluvu ako celok buď odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým všeobecným podmienkam zmluvy, a teda aj rozhodcovskému konaniu.

Odvolací súd reagujúc na námietky oprávneného dodáva, že pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom oboznamovanie s obsahom listín zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania sa nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti

súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému neodopiera právo na výkon rozhodnutia.

K námietke oprávneného, že právna predchodkyňa oprávneného Poštová banka, a.s. v danom prípade predmetnou rozhodcovskou doložkou len plnila zákonnú povinnosť ustanovenú v § 93b ods. 1 zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „Zákon o bankách“), je potrebné uviesť, že doslovné znenie predmetného ustanovenia uvádza, že: „Banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona.“ Osobitným zákonom sa tu v zmysle poznámky pod čiarou 88k rozumie § 67 ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov. V zmysle § 67 ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné spoločne alebo prostredníctvom svojho záujmového združenia zriadiť stály rozhodcovský súd podľa osobitného zákona so sídlom v Bratislave; štatútom tohto stáleho rozhodcovského súdu sa môžu zriadiť aj jeho pobočky. Podľa § 67 ods. 2 zákona č. 510/2002 Z. z. stály rozhodcovský súd podľa odseku 1 je príslušný rozhodovať predovšetkým spory z platobného styku, ktoré vznikli medzi a) vykonávacími inštitúciami a ich klientmi pri vykonávaní prevodov, b) vydavateľmi elektronických platobných prostriedkov a oprávnenými držiteľmi elektronických platobných prostriedkov pri vydávaní a používaní elektronických platobných prostriedkov. Citované zákonné ustanovenia mali viesť právnu predchodkyňu oprávneného (Poštovú banku, a.s.) k tomu, aby klientovi (povinnému) ponúkla neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné spory zo zmluvy o úvere budú rozhodované: a) v rozhodcovskom konaní, b) pred stálym rozhodcovským súdom, c) zriadeným bankami spoločne alebo prostredníctvom ich záujmového združenia. V preskúmvanej veci spis nenasvedčuje tomu, že právna predchodkyňa oprávneného takto postupovala. Zo spisu nevyplýva, že by sa rozhodcovská doložka, ktorá bola v danom prípade uzavretá, týkala rozhodcovského konania pred takým rozhodcovským súdom, ktorý vykazuje vyššie uvedené znaky. Predmetné zmluvné dojednanie sa podľa všetkého netýka stáleho rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením, ale iného stáleho rozhodcovského súdu, ktorý bol ustanovený odlišným subjektom. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/6/2013 zo dňa 14. mája 2013.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdom prvého stupňa - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.